

Afdeling Risicobeheersing

BügelHajema Adviseurs B.V.
Mevrouw L. Smoors
Vaart nz 48-50
9400 AG Assen

ONTV.: 7-12-2012	NO.:
proj.nr.: 090.10.71.00.00	
PL: Bügel	
VM: J. v. Dussel	
RB:	

BEZOEKADRES

Sontweg 10

WEBSITE

brandweer.groningen.nl

POSTADRESPostbus 584
9700 AN Groningen

Telefoon (050) 367 4735

Bijlage(n)

Ons kenmerk HV 12.3156556

Telefoon (050) 367 47 77

Datum 06-12-2012

Uw e-mail van 05-11-2012

Uw kenmerk

Fax (050) 367 46 66

Behandeld door M. Sorkale

E-mailadres mark-olaf.sorkale@hvd.groningen.nl

Onderwerp Bestemmingsplan 'Glastuinbouwgebied Eemsmond'

Geachte mevrouw Smoors,

Op 5 november jl. heeft Brandweer Regio Groningen het ontwerp bestemmingsplan 'Eemshaven Zuidoost fase 1' per e-mail van u ontvangen. Dit in het kader van vooroverleg, zoals bedoeld in artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). In de e-mail vraagt u om een schriftelijke reactie door Brandweer Regio Groningen. Naar aanleiding van uw verzoek heeft de heer Sorkale van de afdeling Risicobeheersing het bestemmingsplan beoordeeld in het kader van externe veiligheid, specifiek het onderwerp groepsrisico.

Ontwikkeling

Het bestemmingsplan maakt de ontwikkeling van een bedrijventerrein voor datacenters¹ mogelijk in het gebied ten zuidoosten van de Eemshaven. Op dit moment kent het gebied de bestemmingen 'Agrarisch – Dijkenlandschap'. Deze wijziging leidt naar verwachting tot een toename van het groepsrisico.

Risicobronnen

In het plangebied is sprake van externe veiligheidsrisico's door het vervoer van gevaarlijke stoffen over de N33. Deze weg loopt aan de westzijde van het plangebied. Aan de noordzijde van het plangebied is in 2011 een nieuwe hogedruk aardgastransportleiding gerealiseerd. Omdat het plangebied gedeeltelijk in de invloedsgebieden (1% letaliteitgrens) van deze risicobronnen ligt, is beoordeling van het groepsrisico noodzakelijk.

In de directe omgeving van het plangebied is nog een aantal hogedruk aardgastransportleidingen aanwezig. Ten noorden van het plangebied ligt het bedrijventerrein Eemshaven. Op dit bedrijventerrein bevinden zich meerdere risicovolle inrichtingen die vallen onder de werkingssfeer van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). De invloedsgebieden van de

¹ bedrijven gericht op computerservice en informatietechnieken.

Bladzijde 2 van 6
Onderwerp Bestemmingsplan 'Glastuinbouwgebied Eemsmond'

transportleidingen en van de inrichtingen reiken echter niet tot in het plangebied.

Wettelijk kader

Voor ruimtelijke besluiten in invloedsgebieden van risicovolle transportassen is de circulaire "RisicoNormering Vervoer Gevaarlijke Stoffen" (RNVGS) van toepassing. Volgens het Ministerie voor Infrastructuur en Milieu wordt deze circulaire in 2013 vervangen door het Besluit transport externe veiligheid (Btev) en het daaraan gekoppelde Basisnet. Geadviseerd wordt om hierop te anticiperen. Daarnaast is het Provinciaal basisnet Groningen (PBG) van toepassing. Voor ruimtelijke besluiten in invloedsgebieden van risicovolle hogedruk transportleidingen is het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) van toepassing.

Externe veiligheidsparagraaf

Het bestemmingsplan bevat een omvangrijke externe veiligheidsparagraaf (§ 4.5) met een toelichting van de relevante regelgeving. Verder wordt een uitgebreide beschrijving van de voor het plangebied relevante risicobronnen gegeven. In de externe veiligheidsparagraaf wordt verwezen naar een risicoberekening uit 2011 voor de nieuwe buisleiding. Deze risicoberekening ontbreekt echter bij het bestemmingplan en kan daarom niet worden beoordeeld. *Ik adviseer u om de risicoberekening voor de nieuwe buisleiding op te nemen in de bijlagen van het bestemmingplan.*

In de conclusie van paragraaf 4.5.2 wordt verwezen naar paragraaf 4.4.5. Een dergelijke paragraaf ontbreekt echter in het bestemmingplan.

Ik adviseer u om de juiste verwijzing te vermelden of om de betreffende informatie op te nemen in paragraaf 4.5.2.

Groepsrisico

De provinciale weg N33 grenst aan het plangebied. Over de N33 vindt vervoer van gevaarlijke stoffen plaats. Hierdoor valt het plangebied in het invloedsgebied van deze weg. Hierdoor is volgens artikel 8.3.4 van het PBG beperkte verantwoording van het groepsrisico noodzakelijk. In het noordelijke deel van het plangebied loopt een hogedruk aardgastransportleiding. Het invloedsgebied van deze leiding valt over een deel van het plangebied. Volgens het Bevb is verantwoording van het groepsrisico noodzakelijk. Om u te ondersteunen bij de verantwoording van het groepsrisico, zijn de mogelijkheden voor bestrijding en zelfredzaamheid beoordeeld. De bevindingen zijn hieronder weergegeven en afgestemd met Brandweer Rayon Noord (BRN).

Ik adviseer u om de onderstaande bevindingen te vertalen naar de externe veiligheidsparagraaf en mee te laten wegen in de bestuurlijke verantwoording van het groepsrisico.

Bladzijde 3 van 6
Onderwerp Bestemmingsplan 'Glastuinbouwgebied Eemsmond'

Bestrijdbaarheid

Om de bestrijdbaarheid te kunnen beoordelen, zijn eerst de mogelijke effecten in het plangebied als gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen beoordeeld. Vervolgens de opkomsttijd en de tweezijdige bereikbaarheid. Tot slot is de beschikbaarheid van primaire (brandkranen) en secundaire (open water) bluswatervoorzieningen beoordeeld.

Mogelijke effecten

- Bij een ongeval met gevaarlijke stoffen op de N33 zijn twee maatgevende ongevalsscenario's mogelijk, namelijk een plasbrand en een explosie (BLEVE²). Omdat over de N33 in beperkte mate ook toxische stoffen worden vervoerd, is hier ook een toxische wolk mogelijk. Uit referentiescenario's³ blijkt dat bij een plasbrand de 1% letaliteitgrens op circa 60 meter ligt. Voor een explosie is dit circa 230 meter en voor een toxische wolk circa 200 meter. De plandelen gelegen in het invloedsgebied van de N33 worden straks slechts ten dele bebouwd. Het vervoer over de N33 veroorzaakt hierdoor slechts een geringe toename van het groepsrisico in het plangebied.
- Bij schade aan hogedruk aardgastransportleidingen zijn een flare (fakkelbrand) en een explosie mogelijk. De omvang van het scenario is afhankelijk van de druk en de diameter van de leiding. Aan de noordzijde van het plangebied is een nieuwe leiding aangelegd. Deze nieuwe leiding heeft een diameter van 18 inch en een ontwerpdruk van 80 bar. Hierdoor ligt de 100% letaliteitgrens op circa 120 meter ligt en de 1% letaliteitgrens op circa 260 meter. Doordat de nieuwe transportleiding het noordelijke deel van het plangebied doorkruist, zijn hier letale hittestralings- en overdrukeffecten mogelijk.

Bereikbaarheid

- Uit de beoordeling van de bereikbaarheid door BRN blijkt, dat de brandweer voldoende snel naar het plangebied kan komen.
- In de huidige situatie (agrarisch gebruik) is het plangebied vanaf de openbare wegen slecht (tot niet) bereikbaar. In het bestemmingsplan staat in hoofdstuk 3.3, 'Calamiteitenwegen' dat het plangebied op grond van veiligheidsnormen door meerdere wegen zal worden ontsloten. Dit heeft geen neerslag gevonden in de verbeelding. Hierop staan nieuwe toegangswegen niet expliciet aangegeven.

Ik adviseer u om het plangebied in het kader van de geplande ontwikkeling te voorzien van adequate toegangswegen. Dit in overleg met BRN. De

² Boiling Liquid Expanding Vapour Explosion; explosie van uitzettend gas ten gevolge van het koken van een vloeistof

³ Handreiking 'Verantwoorde brandweeradvisering', IPO, februari 2010

Bladzijde 4 van 6
Onderwerp Bestemmingsplan 'Glastuinbouwgebied Eemsmond'

"Handleiding Bereikbaarheid en Bluswatervoorzieningen regio Groningen" geldt daarbij als uitgangspunt.

Bluswatervoorzieningen

- Uit de beoordeling van de bluswatervoorzieningen blijkt, dat in het plangebied op dit moment geen brandkranen aanwezig zijn. Daarnaast is onduidelijk of de sloten in de omgeving zijn te gebruiken als secundaire bluswatervoorziening.
Ik adviseer u om het plangebied in het kader van de geplande ontwikkeling te voorzien van adequate primaire bluswatervoorzieningen, zodat uiteindelijk voldaan kan worden aan artikel 6.30 van het Bouwbesluit 2012. Bij ontwikkelingen in het gebied kunnen maatregelen getroffen worden zoals het uitbreiden van het waterleidingnet, plaatsen van adequate brandkranen en het realiseren van opstelplaatsen langs het Oost-polderbermkanaal. Dit in overleg met BRN. De "Handleiding Bereikbaarheid en Bluswatervoorzieningen regio Groningen" geldt daarbij als uitgangspunt.
- Voor incidenten met een aardgastransportleiding geldt dat een gasbrand niet geblust mag worden in verband met explosiegevaar. Dit bemoeilijkt het snel en effectief bestrijden van een gasbrand. Bij een gasbrand zal de brandweer zich voornamelijk richten op het bestrijden van secundaire branden en het assisteren bij het ontruimen van de gevarenzone.

Zelfredzaamheid

Om te beoordelen of de aanwezige personen in geval van een calamiteit zichzelf in veiligheid kunnen brengen, zijn zowel de mate van zelfredzaamheid van de aanwezige personen als de mogelijkheden om het plangebied snel te verlaten beoordeeld. Daarnaast is beoordeeld of het plangebied in het dekkingsgebied van het Waarschuwing en Alarmering Systeem (WAS) ligt.

- Uit de beoordeling van het bestemmingsplan blijkt, dat op het bedrijfsterrein geen objecten worden toegelaten waarbij sprake is van langdurig verblijf van groepen verminderd zelfredzame personen, zoals kleine kinderen, zieken en ouderen. De toekomstige werknemers vormen een gemiddelde bevolkingsgroep uit de samenleving. Deze worden daarom als zelfredzaam beschouwd.
- Op dit moment zijn geen geschikte vluchtwegen aanwezig en biedt het plangebied daarom voldoende mogelijkheden om van de risicobronnen weg te vluchten. Indien het bedrijventerrein via meerdere toegangswegen zal worden ontsloten zoals in hoofdstuk 3.3, 'Calamiteitenwegen' van het bestemmingplan aangegeven, dan heeft dit ook positieve uitwerkingen op de vluchtmogelijkheden van de toekomstige gebruikers.
Ik adviseer u om het plangebied in het kader van de geplande ontwikkeling te voorzien van adequate vluchtwegen conform de bovengenoemde handleiding.

Bladzijde 5 van 6
Onderwerp Bestemmingsplan 'Glastuinbouwgebied Eemsmond'

- Verder blijkt dat het plangebied niet in het sirenebereik van het WAS ligt. Hierdoor zijn de mogelijkheden om de bevolking in geval van een incident te waarschuwen beperkt. Dit kan leiden tot een hogere kans op slachtoffers. Het verwachte aantal gebruikers in het plangebied vormt echter geen reden om een sirene bij te plaatsen. Op 8 november 2012 heeft de Minister van Veiligheid en Justitie NL-Alert (alarmering via cell broadcasting op mobiele telefoons) gelanceerd. Hierdoor kunnen mensen in de directe omgeving van een noodsituatie snel met een tekstbericht worden geïnformeerd.

Overige opmerkingen

In het bestemmingplan wordt een aantal afbeeldingen gebruikt om een indruk te geven van de mogelijke toekomstige bebouwing van het plangebied (bijvoorbeeld 3.9, stedenbouwkundige hoofdstructuur, afbeelding 3.13 gedeelte uitgeefbaarheidskaart en afbeelding 3.15, verkaveling en bebouwing). Opvallend is dat deze afbeeldingen een duidelijk ander beeld geven van de toekomstige bebouwing dan de verbeelding bij het plan. Dit kan voor verwarring zorgen. Op de genoemde afbeeldingen bevindt de bebouwing zich duidelijk dichterbij de risicobronnen dan op de verbeelding.

Ik adviseer u om de afbeeldingen in overeenstemming te brengen met de verbeelding, dan wel om in de tekst bij de afbeeldingen duidelijk aan te geven dat deze niet de werkelijke situatie weergeven.

Conclusie

In het plangebied is sprake van externe veiligheidsrisico's door het vervoer van gevaarlijke stoffen over de N33 en door een hogedruk aardgastransportleiding. Het plangebied ligt in het invloedsgebied van deze risicobronnen. Hierdoor is verantwoording van de groepsrisico's noodzakelijk. *Ik adviseer u om de verantwoording van het groepsrisico nader uit te werken.*

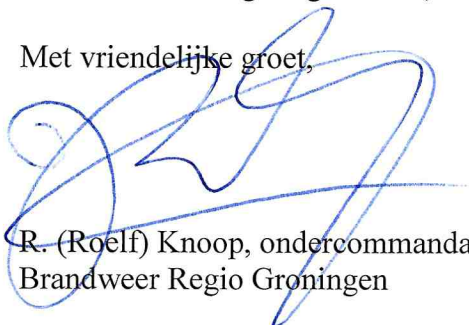
De aspecten bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid maken onderdeel uit van deze verantwoording. Uit beoordeling van het aspect bestrijdbaarheid blijkt dat in het plangebied op dit moment geen toegangs- en vluchtwegen en geen primaire bluswatervoorzieningen aanwezig zijn.

Ik adviseer u om het plangebied in het kader van de geplande ontwikkeling te voorzien van adequate toegangs- en vluchtwegen, alsmede van primaire bluswatervoorzieningen. Dit in overleg met BRN. De "Handleiding Bereikbaarheid en Bluswatervoorzieningen regio Groningen" geldt daarbij als uitgangspunt.

Bladzijde 6 van 6
Onderwerp Bestemmingsplan 'Glastuinbouwgebied
Eemsmond'

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Indien u naar aanleiding van deze brief nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met de heer Sorkale.

Met vriendelijke groet,

R. (Roelf) Knoop, ondercommandant
Brandweer Regio Groningen

NB. deze brief is in afschrift naar de commandant van Brandweer Rayon Noord verzonden.